

PATVIRTINTA
Vilniaus Joachimo Lelevelio
vidurinės mokyklos direktoriaus
2015 m. gruodžio 31 d.
įsakymu Nr. V - 73
(Vilniaus Joachimo Lelevelio
inžinerijos mokyklos direktoriaus
2016-09-01 įsakymo Nr. V-29
redakcija)

VILNIAUS JOACHIMO LELEVELIO INŽINERIJOS MOKYKLOS PEDIKULIOZĖS (UTĖLĖTUMO) PROFILAKTIKOS TVARKA

1. BENDROS NUOSTATOS

Epidemiologinę kontrolę reglamentuojantys teisės aktai ir rekomendacijos, kuriais vadovaujantis mokykloje vykdoma utėlėtumo profilaktika:

1.1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministrų 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. V1035/ISAK-2680 „Dėl sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2005 Nr. 153-5655) (V sk., 18.2, 18.15, 18.16 p.);

1.2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymas Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 50-2454; aktuali 2011 11 19); (XI sk., 95 p.)

1.3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymas Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 103-4858) (X sk., 99 p.);

1.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr. 673 „Dėl privalomojo epidemiologinio registravimo, privalomojo informacijos apie epidemiologinio registravimo objektus turinio ir informacijos privalomojo perdavimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 12-444; 2004, Nr. 82-2961; 2005, Nr. 13-407; 2011, Nr. 14-604; aktuali 2011 02 03) (I sk., 8 p.).

1.5. 2015 m. lapkričio 16 d. Vilniaus mero pavaduotojo pasitarimo Socialinių reikalų ir sveikatos departamento klausimais protokolai Nr. 28-460/15 ir 2015 m. lapkričio 17 d. Vilniaus m. mero pavaduotojo pasitarimo Švietimo, kultūros ir sporto departamento klausimais protokolai Nr. 28-464/15.

1.6. Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centro, Vilniaus aplinkos sveikatos centro bei Vilniaus visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos 2007 m. parengtos Pedikuliozės epidemiologinės priežiūros ir kontrolės metodinės rekomendacijos «Utėlėtumo profilaktika».

1.7. Klasės auklėtojai supažindina mokinių tėvus/globėjus su mokykloje vykdomos pedikuliozės (utėlėtumo) profilaktikos tvarka. Pedikuliozės profilaktikos tvarkos aprašas skelbiamas mokyklos internetinėje svetainėje www.lelevelio.lt

2. MOKYKLOJE ĮGYVENDINAMOS UTĖLĖTUMO PROFILAKTINĖS PRIEMONĖS

2.1. Kiekvienų mokslo metų pradžioje ar kitu mokslo metų laikotarpiu arba pagal poreikius visuomenės sveikatos priežiūros specialistas aprūpina mokinius, mokytojus ir tėvus/globėjus mokomąja informacine medžiaga apie utėlėtumo plitimą, ankstyvą išaiškinimą ir profilaktines priemones (tai gali būti atmintinės, informaciniai lapeliai, mokyklos leidiniai, internetiniai puslapiai).

2.2. Atsižvelgiant į epidemiologines reikmes mokykloje, sveikatos priežiūros specialistas ir klasės auklėtojai, bendradarbiaudami su gamtos pažinimo/biologijos mokytojais vykdo visų amžiaus grupių mokinių mokymą kaip apsaugoti nuo apsikrėtimo utėlėmis. Šiai temai išnagrinėti per metus turi būti skirta viena gamtos pažinimo/biologijos pamoka ir viena klasės valandėlė.

2.3. Mokykloje vykdomas profilaktinis mokinių patikrinimas dėl užsikrėtimo utėlėmis po rudens, žiemos ir pavasario atostogų arba esant epidemiologinėms reikmėms.

2.4. Mokyklos pedagogai, iš mokyklos bendruomenės gavę informaciją apie utėlėtumą, informuoja mokyklos administraciją ir mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros specialistą.

3. MOKINIŲ PATIKRINIMO TVARKA

3.1. Nuostata dėl vaiko tėvų/globėjų sutikimo, kad jų vaiko/globalinio asmens higiena ir švara būtų tikrinama mokykloje, yra įtraukta į mokymo sutartį. Pasirašydami mokymo sutartį, mokinio tėvai/globėjai patvirtina savo sutikimą, kad jų vaiko/globalinio asmens higiena ir švara būtų periodiškai tikrinami mokykloje.

3.2. Profilaktinį patikrinimą mokykloje vykdo visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.

3.3. Sveikatos priežiūros specialistas dvi savaitės prieš patikrinimą dėl pedikuliozės parengia ir suderina su mokyklos administracija mokinių patikrinimo grafiką.

3.4. Sveikatos priežiūros specialistas vieną savaitę prieš patikrinimą dėl pedikuliozės informaciją apie vykstantį patikrinimą skelbia elektroniniame dienyne ir su patikrinimo grafiku supažindina klasės auklėtojus.

3.5. Klasės auklėtojai apie patikrinimą praneša mokiniams ir mokinių tėvams/globėjams. Prieš kiekvieną patikrinimą klasės auklėtojai informuoja mokinius apie tai, kodėl patikrinimas yra reikalingas ir kaip jis bus vykdomas.

3.5. Patikrinimas atliekamas sveikatos kabinete arba kitoje atskiroje patalpoje, kurioje yra vandens bei muilo.

3.4. Patikrinimą vykdančio asmens turi elgtis korektiškai, laikytis konfidencialumo principo, siekiant apsaugoti vaikus nuo pažeminimo ir kt. neigiamų pasekmių.

4. VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTO VEIKSMAI APTIKUS UTĖLĖMIS UŽSIKRĖTUSĮ VAIKĄ

4.1. Mokinys, kurio galvos plaukuose/drabužiuose rasta utėlių/glindų, gali likti mokykloje neizoliuojamas nuo kitų vaikų iki dienos pabaigos. Apie užsikrėtimo atvejį informuojami mokyklos administracija ir užkrėsto vaiko tėvai/globėjai (telefonu, raštu ar tiesiogiai).

4.2. Informacija apie tai, kad mokykloje atsirado utėlių, per elektroninį dienyną siunčiama mokinių tėvams/globėjams ir mokytojams. Tėvams/globėjams rekomenduojama patikrinti vaikų galvos plaukus (2 priedas).

4.3. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas siunčia pranešimą utėlėmis užsikrėtusio mokinio tėvams/globėjams apie vaiko užsikrėtimą utėlėmis ir utėlių naikinimo būdus (1 priedas).

4.4. Utėlėmis užsikrėtusio vaiko tėvai/globėjai privalo išnaikinti vaiko galvoje utėles/glindas ir užtikrinti vaiko grįžimą į mokyklą per 1-3 dienas po pranešimo apie vaiko užsikrėtimą gavimo. Po gydymo į mokyklą grįžusio mokinio galvoje/drabužiuose neturi būti randama nei utėlių, nei glindų.

4.5. Atvykęs į mokyklą mokinys pateikia visuomenės sveikatos priežiūros specialistui mokykloje tėvų/ globėjų informaciją (raštu), kada ir kokios priemonės buvo panaudotos naikinant utėles (1 priedas). Mokinys mokyklos sveikatos kabinete patikrinamas dėl priemonių taikymo kokybės. Jeigu rasta glindos/utėlės, naikinimo priemonės kartojamos.

4.6. Jeigu vaikui sugrįžus į mokyklą, glindų/utėlių nerasta, mokiniui leidžiama lankyti mokyklą; po savaitės mokinytis tikrinamas pakartotinai.

4.7. Jeigu vykdant pakartotiną vaiko patikrinimą randamos glindos/ utėlės, kai tėvai piktybiškai nereaguoja į mokyklos pranešimus, apie tai informuojamas mokyklos socialinis pedagogas bei Vilniaus miesto Vaiko teisių apsaugos skyrius.

4.8. Mokyklos socialinis pedagogas bei Vilniaus miesto Vaiko teisių apsaugos skyrius informuojami taip pat šiais atvejais: esant tėvų atsisakymui ar galimybių neturėjimui panaudoti utėlių naikinimo priemones, pasireiškiant socialiai negatyviam vaiko elgesiui mokykloje, didinančiam apsikrėtimo utėlėmis riziką, visuomenės sveikatos priežiūros specialisto ir mokyklos administracijos elgesio reikalavimų, kuriais siekiama užkirsti kelią utėlėtumo plitimo rizikai, nesilaikymas.

LAIŠKO TĖVAMS/GLOBĖJAMS, KURIŲ VAIKUI/GLOBOTINIUI NUSTATYTAS
UŽSIKRĖTIMAS UTĖLĖMIS, PAVYZDYS

Gerbiami tėveliai ar globėjai

Taip jau atsitiko, kad Jūsų sūnaus/dukros _____ galvos plaukuose/drabužiuose (pabraukti) buvo rasta utėlių. Tačiau tai dar nereiškia, kad Jūsų namuose nesilaikoma higienos reikalavimų. Net kasdieninis galvos plovimas neapsaugo nuo užsikrėtimo utėlėmis. Utėlės negali skraidyti ar šokinėti. Dažniausiai utėlėmis užsikrečiama tiesioginio sąlyčio su utėlėtais žmonėmis metu (iš galvos į galvą), rečiau – keičiantis drabužiais, patalyne, šukomis, šepėčiais, naudojantis bendra lova, rankšluosčiais, pagalvėmis.

Prašome imtis priemonių, kad būtų išnaikintos utėlės, esančios Jūsų vaiko galvos plaukuose/drabužiuose. Tam tikslui skirti medikamentai parduodami vaistinėse, jie naudojami griežtai laikantis gamintojo informaciniame lapelyje.

Į mokyklą Jūsų vaikas gali sugrįžti po 1-3 gydymo dienų. Gydymas turi būti vykdomas pritaikius utėlių naikinimo medikamentus arba utėles ir glindas pašalinant rankiniu būdu. Į mokyklą po gydymo grįžusio vaiko galvos plaukuose/drabužiuose neturi likti nei utėlių, nei glindų. Prašome užpildyti žemiau pažymėtą šio laiško dalį.

Jei iškilo klausimų, skambinkite telefonu:

Dėkojame

Prašome užpildyti, pasirašyti ir grąžinti šią dalį į mokyklą:

Mokinio vardas, pavardė _____

Priemonės, panaudotos utėlių naikinimui, pavadinimas _____

Gydymo pradžios data _____

Data, kada mokinys grįžo į mokyklą _____

Tėvo/globėjo parašas _____

Atmintinės „Utėlėtumo profilaktika“
2 priedas

LAIŠKO, SIUNČIAMO MOKINIŲ TĖVAMS/GLOBĖJAMS ESANT EPIDEMIOLIGINEI SITUACIJAI MOKYKLOJE, PAVYZDYS

Gerbiami tėveliai ar globėjai

Taip jau atsitiko, kad mūsų mokykloje, kurią lanko Jūsų vaikas, kai kurie vaikai apsikrėtė utėlėmis. Gali būti, kad nuo utėlėtų vaikų apsikrėtė ir Jūsų vaikas.

Tačiau tai dar nereiškia, kad Jūsų namuose nesilaikoma higienos reikalavimų. Net kasdieninis galvos plovimas neapsaugo nuo užsikrėtimo utėlėmis. Utėlės nemoka skraidyti ar šokinėti. Dažniausiai utėlėmis užsikrečiama tiesioginio sąlyčio su utėlėtais žmonėmis metu (iš galvos į galvą), rečiau – keičiantis drabužiais, patalyne, šukomis, šepčiais, naudojantis bendra lova, rankšluosčiais, pagalvėmis.

Mokyklos administracija prašo padėti sustabdyti utėlių plitimą. Geriausias būdas kovoti su utėlėmis – reguliariai tikrinti vaiko galvą. Įdėmiai perskaitykite šias rekomendacijas net ir tuo atveju, jei Jūsų vaikas nėra užsikrėtęs utėlėmis.

Jei radote utėlių vaiko galvoje, būtinai informuokite mokyklą, vaikų darželį ar kitą įstaigą, kurioje lankosi kiti Jūsų vaikai. Taip pat reikia informuoti ir Jūsų vaiko draugų tėvus ar globėjus. Tai yra vienas efektyviausių būdų apsaugoti kitus ir užkirsti kelią pedikuliozės plitimui.

Jei iškilo klausimų, galite skambinti telefonu:

El.p.

Ačiū už bendradarbiavimą